

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԶԱՆԳՎԱԾՍԻՆ ԼՐԱՏՎՈՐԹՅԱՆ ՄԻԶՈՇՆԵՐԻ ԷԹԻԿԱԿԻ ԴԻՏՈՐԴ ՄԱՐՄԻՆ

Հայաստանի Հանրապետություն, 0002 Երևան, Ղազար Փարպեցի, 9բ հեռ.՝ + 374 10 53 76 62, 53 35 41, 53 00 67, հեռապատճեն՝ + 374 10 53 56 61
Էլ. փոստ՝ meo@ypc.am

Դիտորդ մարմնի կազմը

- Դավիթ ԱԼԱՎԵՐԴՅԱՆ
- Նարինե ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ
- Ռուբեն ԲԱԲՅԱՆ
- Լևոն ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ
- Շուշան ԴՈՅԴՈՅԱՆ
- Կարինե ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
- Արա ՂԱԶԱՐՅԱՆ
- Աշոտ ՄԵԼԻՔՅԱՆ
- Գնել ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ
- Բորիս ՆԱՎԱՍԱՐԴՅԱՆ
- Արա ՇԻՐԻՆՅԱՆ
- Նունե ՍԱՐԳՍՅԱՆ
- Վիգեն ՍԱՐԳՍՅԱՆ
- Անժելա ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ

ԼՐԱՏՎԱՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԷԹԻԿԱՅԻ ԴԻՏՈՐԴ ՄԱՐՄԻՆԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

«ՀՌՀ-ն ընդդեմ Հայկական 2-րդ հեռուստաալիքի» գործով

ՓԱՍՏԵՐ

1. Հայաստանի ՁԼՄ-ների էթիկայի Դիտորդ մարմինը 2023 թվականի հուլիսի 6-ին ստացել է ՀՌՀ նամակը՝ հունիսի 25-ին «Հայկական երկրորդ հեռուստաալիք» տեսալսողական ծրագրի «Հայելի ակումբ» հաղորդման ընթացքում էթիկական նորմերի հնարավոր խախտումների վերաբերյալ դիրքորոշում հայտնելու խնդրանքով:
2. ՀՌՀ-ն խնդրահարույց է համարում այն փաստը, որ Հ2-ը թույլ է տվել, որ հաղորդման հյուրեր Խաչիկ Մանուկյանը և Տիգրան Չոբանյանը եթերում հնչեցնեն ծայրահեղ կոշտ արտահայտություններ, որոնք մեջբերելը Դիտորդ մարմինը նպատակահարմար չի գտնում: Ընդ որում՝ հյուրերն այդ վիճահարույց արտահայտությունները հնչեցրել են առանց հաղորդավարի միջամտության:
3. Դիտորդ մարմինը 2023 թ. հուլիսի 7-ին էլ. նամակով դիմել է Հ2-ին՝ տեղեկացնելով նոր բողոքի մասին:

ԽՆԴՐԻ ՆԱԽԱՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. ՁԼՄ-ների էթիկայի Դիտորդ մարմինը 2023-ի ապրիլի 17-ին ընդունել էր [Պարզաբանում](#)՝ Հ2-ի եթերում բազմաթիվ և կրկնվող նույնատիպ խախտումների առնչությամբ, սակայն Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովն ակնկալել է նաև այս բողոքի քննություն:
2. 2022 թ. հոկտեմբերից 2023 թ. օգոստոս կայացած մի քանի նիստերում ԴՄ-ն անդրադարձել է «Հայկական 2-րդ հեռուստաալիքի» վերաբերյալ ՀՌՀ դիմումներին, որոնք հասցեագրվել են մեծ մասամբ «Հայելի ակումբի» մամուլի ասուլիսների լուսաբանմանը: ԴՄ նիստերում և Ինքնակարգավորման նախաձեռնության ընդհանուր ժողովի (Հերմոն, հունիսի 23-25, 2023) քննարկումներում ի հայտ են եկել էական հակասություններ ինքնակարգավորման մարմնի և լրատվամիջոցի ներկայացուցիչների միջև՝ ՁԼՄ-ների էթիկայի կանոնագրի մեկնաբանման և ԴՄ գործունեության վերաբերյալ: Հ2-ի դեմ նախորդ բողոքների վերաբերյալ կայացված եզրակացությունները որևէ

ազդեցություն չեն ունեցել հեռուստատալիքի խմբագրական քաղաքականության վրա:

3. ՀՌՀ-ն պարբերաբար դիմում է Դիտորդ մարմնին՝ Հ2-ի քաղաքական բնույթի հեռարձակումներում տեղ գտած՝ լրագրողական կամ մեջբերվող գրեհկաբանությունը, ատելության և բռնության խոսքի դրսևորումները քննության առնելու առաջարկով:

4. Դիտորդ մարմինն իր հերթին պարբերաբար շեշտում է, որ որ նման բովանդակության տարածումը հարիր չէ ինքնակարգավորման նախաձեռնությանը միացած լրատվամիջոցին և հակասում է լրագրողական որակյալ աշխատանքի սկզբունքներին:

5. Հ2-ը պարբերաբար հայտարարում է, որ իրենց խմբագրության պատկերացմամբ՝ դա իրենց խոսքի ազատության դրսևորում է:

ԴԻՏՈՐԴ ՄԱՐՄՆԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Խնդրո առարկա արտահայտություններում անվանապես հիշատակվում են անձինք, որոնց հանդեպ վիրավորանք և ատելության խոսք է հնչեցվում: Խախտված է [Կանոնագրի](#) 5.2. դրույթը, որը սահմանում է. *«Որևէ ձևով չքարոզել ազգային, կրոնական թշնամանք և անհանդուրժողականություն, քաղաքական, սոցիալական, սեռական և լեզվական հայտանիշներով խտրականություն, բացառել ատելության խոսքը»:*

2. Խմբագրությունը պետք է շահագրգռված լինի՝ իր եթերում չգեներացնել փողոցային բառապաշարը: Այն հանգամանքը, որ նման բովանդակությունը ստեղծվում է ի պատասխան քաղաքական ընդդիմախոսների գործողությունների կամ խոսքի, չի կարող արդարացնել էթիկայի կանոնների կոպիտ և հաճախակի խախտումները: Դիտորդ մարմնի համոզմամբ՝ հեռուստահեռարձակողը պետք է հրաժարվի անվայելուչ արտահայտություններ տարածելուց:

3. Հ2-ը քաղաքական բանավեճի թույլատրելի սահմաններն անցնող ձևակերպումները հեռարձակում է առանց որևէ մշակման և առանց մեկնաբանությունների: Սա հիմքեր է տալիս ենթադրելու, որ ոչ միայն հյուրերի տեսակետներն են համընկնում լրատվամիջոցի պատկերացումների հետ, այլև դրանք արտահայտելու ձևերը, այն՝ թե լայն հանրային տիրույթում ինչ բառամթերք կարելի է գործածել: Դա ակնհայտորեն խոչընդոտում է Հայաստանի ընդհանուր քաղաքական մշակույթի բարելավմանը, վնաս է հասցնում լրատվամիջոցների՝ այդ մշակույթը զարգացնող ինստիտուտի համբավին:

4. Հետևություններ չանելով Դիտորդ մարմնի նախորդ

եզրակացություններից՝ Հ2-ը շարունակում է խախտել իր իսկ ստորագրած [Կանոնագրի](#) 6.3. կետը, որը սահմանում է. «*Ընդունել սեփական սխալները և պատրաստական լինել՝ ուղղելու դրանք*»:

Հիշեցում.

[Կանոնագիրը](#) ստորագրած լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներն ընդունում են իրենց իսկ ընտրած Դիտորդ մարմնի իրավասությունը՝ քննելու իրենց գործողությունների ու հրապարակումների համապատասխանությունը սույն Կանոնագրի դրույթներին, և պատրաստականություն են հայտնում Դիտորդ մարմնի եզրակացության՝ խախտմանը վերաբերող հատվածներն առանց մեկնաբանությունների հրապարակել իրենց լրատվամիջոցներում և այդ մասին տեղեկացնել ԴՄ-ին՝ կցելով հրապարակման հղումը:

Ընդունվել է 2023 թ. օգոստոսի 29-ին,
ԶԼՄ-ների էթիկայի Դիտորդ մարմնի հետևյալ կազմով

Կարինե ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
«ԳԱԼԱ» ՀՀ գործադիր տնօրեն
Նարինե ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ
Վանաձորի «Լոռի» ՀՀ գործադիր տնօրեն
Գնել ՆԱԼԲԱՆՅԱՆ
«Նյումեգ» հրատարակչության գլխավոր խմբագիր
Բորիս ՆԱՎԱՍԱԴՅԱՆ
Երևանի մամուլի ակումբի պատվավոր նախագահ
Դավիթ ԱԼԱՎԵՐԴՅԱՆ
«Մեդիամաքս» լրատվական գործակալության գլխավոր խմբագիր
Ռուբեն ԲԱԲԱՅԱՆ
ռեժիսոր, Երևանի թատրոնի և կինոյի ինստիտուտի պրոֆեսոր
Արա ՇԻՐԻՆՅԱՆ
Հանրային հեռարձակողի խորհրդի նախագահ
Վիգեն ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Երևանի մամուլի ակումբի Մասնագիտական էթիկայի հանձնաժողովի
նախագահ

[ԶԼՄ-ների էթիկայի Դիտորդ մարմինը](#) ձևավորել են ինքնակարգավորման նախաձեռնությանը միացած լրատվամիջոցները, որոնք այս պահին 76-ն են: ԴՄ-ն ղեկավարվում է Հայաստանի լրատվամիջոցների և լրագրողների էթիկական սկզբունքների Կանոնագրով, որն ընդունվել է 2007 թվականի մարտի 10-ին, վերախմբագրվել ինքնակարգավորման նախաձեռնությանը միացած լրատվամիջոցների 2023 թվականի հունիսի 25-ի ընդհանուր ժողովում: